

mig derfor, at det nok var værd ved en Fællesexamenscommission i det Mindste at komme til en Sammenligning for at faae afgjort, om der er nogenfomhelst Grund til at bibeholde de mange Seminarier rundt omkring i Landet, som der nu findes. Skulde det ved en saadan Fællescommission vise sig, at Privatistene ere fuldkomment istand til at concurrere med Seminaristerne, saa synes det mig, at dette naturligen maatte føre til, at Staten deelvis traf sig tilbage fra hele dette Anliggende og udelukkende lod de private Kræfter træde til. Det er, synes det mig, et billigt Forlangende, at Staten sparer der, hvor der med nogenlunde Rimelighed uden Skade kan spares. Skulde det, naar en saadan Fællesexamenscommission var bleven prøvet, derimod vise sig, at der var Grund til atter at ophæve den, saa vilde dette jo ogsaa meget let kunne skee. Altemperne, som ville være forbundne med en saadan Commission, ere heller ikke store. Hvad jeg har meest imod ved den, er den Beføstning, som den medfører; men, kunde denne Beføstning lede til, at Staten om nogle Aar kunde slippe for adskillige tusinde Rigsdalers Udgift, som den nu aarligt maa anvende paa Seminarierne og Seminaristerne, saa synes det mig, at det vilde være et meget heldigt Resultat, og jeg finder derfor, at Forsøget med en saadan Commission bør foretages. Jeg kan saaledes for mit Vedkommende ikke Andet end stemme for Lovforslaget.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg kan ikke lade den Udtalelse, som vi nu hørte, passere uden at gjøre en Bemærkning dertil. Jeg veed ikke, paa hvilken Maade den ærede Taler har udfundet, at enhver Seminarist koster Staten flere hundrede Rigsdaler. Jeg troer at turde sige med Bestemthed, at han ikke er fuldstændigt vel underrettet i saa Henseende. Men, selv om Staten bragte et saadant Offer for at uddanne Skolelærere til Almueskolerne, saa maa det dog indrømmes, at dette er et meget væsentligt og vigtigt Diemed, og det forekommer mig derfor at ville være farligt paa dette Øbeet at gjøre Experimenter. Selv om Staten anvendte en saadan Sum Penge paa

en Seminarists Udbannelse, saa kunde det derhos, ogsaa fra en anden Side betragtet, være forsvareligt. Jeg maa nemlig tillade mig atter idag at fremhæve, at der gjenem Underviisningen paa Seminarierne ydes ubemidlede unge Mænd, der ere stiftede til Skolens Gjerning, en Understøttelse, uden hvilken det ikke vilde være muligt for dem at komme ind i denne Virksomhed. Det Bidrag, som Statskassen egentligt giver til Seminarierne, er endvidere, som den ærede Taler vistnok vil mindes, ikke noget stort Beløb; det forstaaer sig, at det altid er Noget, nemlig mellem 6 og 7,000 Rb.; men det er jo saa endda tvivlsomt, hvorvidt man med Føie kan sige, at det er Statskassen, der giver dette Bidrag; den ærede Taler vil meget vel være paa det Rene med, at det er en ligefrem Afløsning af en Afgift, der var paalagt visse Skatteydere af særeget Hensyn til Seminarierne. Jeg troer saaledes ikke, at den Grund, som den ærede Taler anførte for sin Stemmegivning, just kan staae sig for nogen streng Prøve, men forøvrigt kan og vil jeg i Henhold til mine tidligere Udtalelser ganske henstille til det høie Thing, hvorvidt det maatte finde det rigtigt at vedtage Lovforslaget eller ikke.

Fischer: Jeg troer, man gjør det foreliggende Forslag Uret, naar man sammenblander det med en Sag, hvormed det i og for sig aldeles Intet har at gjøre. Spørgsmaalet om Neblæggelsen af Seminarierne vedkommer aldeles ikke den foreliggende Lov; det er muligt, at En eller Anden ved at forhandle denne Lov kan have tænkt paa, at den engang i Tiden kunde lede til at neblægge Seminarierne, men derom er der jo for Dieblirket aldeles ikke Spørgsmaal. Jeg troer derfor ikke, det er heldigt, at man for Tiden fæster Diet paa Andet, end hvad der virkelig foreligger, nemlig selve Lovforslaget. Der er nu fra den ærede Ordførers Side ogsaa idag gjort en Betænkelighed gjældende mod Lovudkastet, som vi allerede ved de foregaaende Behandlinger gjentagne Gange have hørt, nemlig Ministerens Stilling dertil. Det forekommer mig, at denne Indvending har en Betydning, der strækker sig langt ud over det foreliggende Lovudkast, thi det